

INFORMATOR
o egzaminie
eksternistycznym
z podstaw
przedsiębiorczości
z zakresu branżowej szkoły
I stopnia

od sesji jesiennej 2022 r.

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2020

Zespół redakcyjny:

Zofia Lisiecka (CKE)
Sylwia Derda (OKE Warszawa)
Jan Sawicki (OKE Kraków)
dr Wioletta Kozak (CKE)

Recenzenci:

dr hab. Feliks Grądalski, prof. SGH
dr Joanna Śliżewska
dr Tomasz Karpowicz (UW) – recenzja językowa

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
sekretariat@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku
ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie
os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
pl. Europejski 3, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu
ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

1. Opis egzaminu eksternistycznego z podstaw przedsiębiorczości	5
Wstęp	5
Zadania na egzaminie	5
Opis arkusza egzaminacyjnego	6
Zasady oceniania	7
Materiały i przybory pomocnicze	7
2. Przykładowy arkusz egzaminacyjny z zasadami oceniania rozwiązań zadań	8

- 4** *Informator o egzaminie eksternistycznym z podstaw przedsiębiorczości z zakresu branżowej szkoły I stopnia od sesji jesiennej w 2022 r.*

1.

Opis egzaminu eksternistycznego z podstaw przedsiębiorczości z zakresu branżowej szkoły I stopnia dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej

WSTĘP

Podstawy przedsiębiorczości to jeden z dziewięciu przedmiotów obowiązkowych na egzaminie eksternistycznym z zakresu branżowej szkoły I stopnia dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej.

Sprawdza on, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania określone w [podstawie programowej kształcenia ogólnego z zakresu branżowej szkoły I stopnia dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej](#).

Informator prezentuje przykładowy arkusz egzaminacyjny wraz z zasadami oceniania rozwiązań zadań. Stanowi przy tym jedynie ogólną, kierunkową pomoc w planowaniu procesu samokształcenia. Zadania w *Informatorze* nie ilustrują bowiem wszystkich wymagań z zakresu podstaw przedsiębiorczości określonych w podstawie programowej, nie wyczerpują również wszystkich typów zadań, które mogą pojawić się w arkuszu egzaminacyjnym. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, może zapewnić właściwe przygotowanie zdającego do egzaminu eksternistycznego.

ZADANIA NA EGZAMINIE

W arkuszu egzaminacyjnym znajdują się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte.

Zadania zamknięte to takie, w których zdający wybiera odpowiedź spośród podanych. Mogą to być:

- zadania wyboru wielokrotnego
- zadania typu prawda-falsz
- zadania na dobieranie.

Zadania otwarte to takie, w których zdający samodzielnie formułuje krótką lub dłuższą odpowiedź. Wśród zadań otwartych w arkuszu znajdują się:

- zadania z luką, wymagające uzupełnienia zdania bądź krótkiego tekstu jednym lub kilkoma wyrazami
- zadania krótkiej odpowiedzi, wymagające stworzenia krótkiego tekstu (od jednego do kilku zdań).

W zadaniach egzaminacyjnych szczególny nacisk zostanie położony na sprawdzenie umiejętności samodzielnego definiowania, krytycznej analizy informacji uzyskanych z różnych źródeł i próby wyciągania wniosków oraz przedstawiania argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów społeczno-ekonomicznych.

Wszystkie zadania egzaminacyjne będą sprawdzały poziom opanowania umiejętności opisanych w następujących wymaganiach ogólnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej.

- I. Gospodarka rynkowa.
- II. Rynek finansowy.
- III. Rynek pracy.
- IV. Przedsiębiorstwo.

OPIS ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO

Egzamin eksternistyczny z podstaw przedsiębiorczości z zakresu branżowej szkoły I stopnia dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej trwa 120 minut¹.

Zadania zawarte w arkuszu egzaminacyjnym będą odwoływać się do różnych treści, zostaną zróżnicowane pod względem sprawdzanych umiejętności, a także poziomu trudności i sposobu udzielania odpowiedzi. Mogą występować pojedynczo lub w wiązkach tematycznych. Będą odwoływać się do różnorodnej tematyki, a także do zróżnicowanych materiałów źródłowych, np. tekstów normatywnych (np. źródeł prawa powszechnie obowiązującego w Polsce), tekstów użytkowych (np. ogłoszeń, listów motywacyjnych, CV), tekstów narracyjnych (np. opracowań popularnonaukowych, tekstów publicystycznych), dokumentów biznesowych i prawnych (np. formularzy, biznesplanów), źródeł encyklopedycznych (np. encyklopedii, almanachów), źródeł leksykograficznych (np. słowników, leksykonów), źródeł ikonicznych (np. schematów, fotografii, plakatów, rysunków), źródeł kartograficznych, (np. map, szkiców sytuacyjnych), źródeł statystycznych (np. tabel, wykresów, diagramów), stron internetowych (np. zrzutów ekranu).

Liczbę zadań oraz liczbę punktów możliwych do uzyskania za poszczególne rodzaje zadań przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj zadań	Liczba zadań	Łączna liczba punktów	Udział w wyniku sumarycznym
zamknięte	12–16	ok. 18	ok. 45%
otwarte	12–14	ok. 22	ok. 55%
RAZEM	24–30	40	100%

¹ Czas trwania egzaminu może zostać wydłużony w przypadku zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych. Szczegóły są określane w *Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu eksternistycznego dla danej sesji egzaminacyjnej*.

ZASADY OCENIANIA

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką są oceniane – w zależności od maksymalnej liczby punktów, jaką można uzyskać za rozwiązanie danego zadania – zgodnie z poniższymi zasadami:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

ALBO

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Za poprawne rozwiązanie zadania otwartego będzie można otrzymać maksymalnie 1, 2 lub 3 punkty. Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż opisane w zasadach oceniania, można przyznać maksymalną liczbę punktów, o ile rozwiązanie jest merytorycznie poprawne, zgodne z poleceniem i warunkami zadania.

MATERIAŁY I PRZYBORY POMOCNICZE NA EGZAMINIE Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Na egzaminie eksternistycznym z podstaw przedsiębiorczości z zakresu branżowej szkoły I stopnia dla absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej zdający może posługiwać się linijką i kalkulatorem prostym.

Szczegółowe informacje dotyczące materiałów i przyborów pomocniczych, z których mogą korzystać zdający na eksternistycznym z podstaw przedsiębiorczości (w tym osoby, którym dostosowano warunki przeprowadzenia egzaminu), będą ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

2. Przykładowy arkusz egzaminacyjny z zasadami oceniania rozwiązań zadań

W Informatorze zamieszczono *Przykładowy arkusz egzaminacyjny* oraz *Zasady oceniania rozwiązań zadań*. Przy każdym zadaniu w arkuszu podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie (po numerze zadania). W *Zasadach oceniania rozwiązań zadań* dla każdego zadania podano:

- najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe, które są sprawdzane w danym zadaniu
- zasady oceniania
- poprawne rozwiązanie każdego zadania zamkniętego oraz przykładowe rozwiązanie każdego zadania otwartego.

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

PESEL (wypełnia zdający) <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>																					BPPP-100-22XX

EGZAMIN EKSTERNISTYCZNY Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA

DATA: [dzień miesiąc rok]

CZAS PRACY: **120 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **40**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron (zadania 1–29). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Zapoznaj się uważnie ze źródłami, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj tylko na podstawie źródeł i tylko własnymi słowami – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.
4. W rozwiązaniach zadań rachunkowych przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku.
5. Podczas rozwiązywania zadań możesz korzystać z linijki i kalkulatora prostego.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
8. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
9. Na tej stronie i na karcie punktowania wpisz swój numer PESEL. Na karcie punktowania zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
10. Pamiętaj, że w razie stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych lub zakłócenia prawidłowego przebiegu egzaminu w sposób, który utrudnia pracę pozostałym osobom zdającym, przewodniczący zespołu nadzorującego egzamin przerywa i unieważnia egzamin eksternistyczny.

Zadanie 1. (0–2)

Podaj dwa przykłady zachowań niewerbalnych, które mogą mieć istotne znaczenie w prezentowaniu własnego stanowiska podczas negocjacji. Uzasadnij wybór.

Przykład 1. – .....

Uzasadnienie – .....

.....

Przykład 2. – .....

Uzasadnienie – .....

.....

Zadanie 2. (0–1)

Jednym z modeli funkcjonowania współczesnych rynków jest tzw. oligopol.

Wyjaśnij, na czym on polega.

Oligopol – .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W gospodarce centralnie planowanej, która występowała w Polsce w latach 1945–1989,

- A. majątek państwowy poddano procesowi powszechnej prywatyzacji.
- B. wszystkie procesy gospodarcze były regulowane przez popyt i podaż.
- C. obowiązywała zasada swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej.
- D. struktura, wielkość produkcji oraz ceny były administracyjnie ustalane przez państwo.

Zadanie 4. (0–1)

Podaj po jednym przykładzie podanych wydatków.

Wydatek konsumpcyjny – .....

Wydatek inwestycyjny – .....

Zadanie 5. (0–1)

Tomasz w maju br. uznał, że najlepszym środkiem lokomocji na ulicach zatłoczonych przez samochody jest skuter. Dlatego zdecydował się go kupić w następnym miesiącu. Niestety, okazało się, że skutery po tygodniu zdrożały o 5%, a w następnym tygodniu zdrożały jeszcze o kolejne 7%. Jednocześnie Tomasz zauważył, że zwiększyła się liczba oferowanych skuterów w salonach sprzedaży.

Jakie prawo ekonomiczne zostało opisane w powyższym przypadku? Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Prawo Engla.
- B. Prawo podaży.
- C. Prawo popytu.
- D. Prawo pierwokupu.

Zadanie 6. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych informacji dotyczących praw konsumenckich. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Kupujący może dochodzić uprawnień z tytułu rękojmi za wady fizyczne niezależne od uprawnień wynikających z gwarancji.	P	F
Konsument musi złożyć sprzedawcy żądanie wynikające z rękojmi w ciągu roku od dnia zauważenia wady.	P	F
W przypadku złożenia reklamacji z powodu wady istotnej towaru konsument nie może domagać się zwrotu pieniędzy.	P	F

Zadanie 7. (0–2)

Państwo posiada określone dochody i ponosi określone wydatki. W gospodarce może dojść do sytuacji, gdy mamy do czynienia z deficytem budżetowym, a ten z kolei może skutkować wzrostem długu publicznego.

Wyjaśnij znaczenie pojęć podkreślonych w tekście.

Deficyt budżetowy – .....

.....

.....

Dług publiczny – .....

.....

.....

Zadanie 8. (0–1)

Uzupełnij tabelę. Określ, jakiego rodzaju inflację – popytową czy podażową – mogą spowodować podane zjawiska ekonomiczne.

Zjawisko ekonomiczne	Rodzaj inflacji
Wzrost cen surowców	
Wzrost dochodów konsumentów	

Zadanie 9. (0–2)

9.1. Zaznacz na wykresie przebieg typowych krzywych popytu na dobro x i podaży dobra x , punkt równowagi rynkowej oraz cenę równowagi rynkowej. Użyj oznaczeń podanych poniżej.

PP – popyt, PD – podaż, R – punkt równowagi rynkowej, CR – cena równowagi rynkowej.

9.2. Wyjaśnij, co oznacza równowaga rynkowa.

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W Polsce podatek akcyzowy nie jest nakładany na

- A. benzynę.
- B. pieczywo.
- C. wyroby tytoniowe.
- D. napoje alkoholowe.

Zadanie 11. (0–2)

11.1. Wyjaśnij, w jaki sposób zmiany ceny ropy naftowej na rynkach światowych mogą wpływać na zmiany cen innych towarów.

.....
.....
.....

11.2. Podaj dwa przykłady wpływu zmiany ceny ropy naftowej na ceny innych towarów.

- .....
.....
- .....
.....

Zadanie 12. (0–1)

Grzegorz w rozmowie telefonicznej z przedstawicielem sklepu internetowego dowiedział się, że rower, który zamierza kupić, jest wystawiony za cenę 1500 złotych.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W opisanej sytuacji pieniądź pełni funkcję

- A.** środka płatniczego.
- B.** pośrednika wymiany.
- C.** miernika wartości.
- D.** środka tezauryzacji.

Zadanie 13. (0–2)

Oblicz kwotę brutto (bez uwzględnienia podatku Belki od dochodów kapitałowych), jaką uzyskasz po dwóch latach z bankowej lokaty 10 000 zł przy rocznym oprocentowaniu 4% i rocznej kapitalizacji odsetek. Podaj, ile wyniosą odsetki bez podatku Belki. Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia																						

Kwota uzyskana z lokaty – ..... zł, w tym odsetki ..... zł.

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przez pojęcie „szara strefa” na rynku pracy rozumie się

- A. tworzenie biurokratycznych przepisów regulujących rynek pracy.
- B. zatrudnianie własnych krewnych i znajomych na stanowiskach publicznych, pomimo braku kompetencji.
- C. zatrudnianie pracowników bez umowy i nieodprowadzanie za nich m.in. składek na ubezpieczenie społeczne.
- D. przydzielanie pracownikowi do realizacji upokarzających go zadań, wykraczających poza jego obowiązki służbowe.

Zadanie 18. (0–1)

Wybrane przepisy Kodeksu pracy

Art. 25. § 1. Umowę o pracę zawiera się na okres próbny, na czas nieokreślony albo na czas określony.

§ 2. Umowę o pracę na okres próbny, nieprzekraczający 3 miesięcy, zawiera się w celu sprawdzenia kwalifikacji pracownika i możliwości jego zatrudnienia w celu wykonywania określonego rodzaju pracy.

§ 3. Ponowne zawarcie umowy o pracę na okres próbny z tym samym pracownikiem jest możliwe:

- 1) jeżeli pracownik ma być zatrudniony w celu wykonywania innego rodzaju pracy;
- 2) po upływie co najmniej 3 lat od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniej umowy o pracę, jeżeli pracownik ma być zatrudniony w celu wykonywania tego samego rodzaju pracy; w tym przypadku dopuszczalne jest jednokrotne ponowne zawarcie umowy na okres próbny.

Dz.U. 1974, nr 24, poz. 141, z późn. zm. (stan prawny na 16 marca 2020 r.).

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Zgodnie z prawem pracodawca może zawrzeć z pracownikiem drugą (kolejną) umowę na okres próbny po zakończeniu pierwszej 3-miesięcznej umowy na okres próbny, jeżeli

- A. nie zdążył przekonać się, czy chce zatrudnić pracownika na stałe.
- B. pracownik wyrazi zgodę na zawarcie kolejnej umowy na okres próbny.
- C. nie będzie pracy dla tego pracownika po upływie kolejnych 3 miesięcy.
- D. pracownik będzie wykonywał inne zadania niż podczas trwania pierwszej umowy.

Zadanie 19. (0–2)

Sformułuj dwie informacje, które osoba poszukująca pracy może zawrzeć w CV oraz w liście motywacyjnym. Mają one pozwolić pracodawcy poznać doświadczenie i przygotowanie zawodowe potencjalnego pracownika oraz wnioski o jego zaangażowaniu w wykonywanie zadań oraz o utożsamianiu się z marką firmy.

Informacja zawarta w CV – .....

.....

Informacja zawarta w liście motywacyjnym – .....

.....

Zadanie 20. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

O bezrobociu strukturalnym mówimy wtedy, gdy

- A. w pewnych porach roku następuje spadek zapotrzebowania na niektóre prace ze względu na np. warunki pogodowe.
- B. ludzie tracą pracę, ponieważ ich zadania mogą efektywniej wykonywać maszyny, urządzenia i komputery np. w procesie produkcyjnym.
- C. następuje cykliczne spowolnienie gospodarcze, charakteryzujące się spadkiem sprzedaży i w efekcie koniecznością zwalniania części pracowników.
- D. kończy się praca w jakiejś branży lub gałęzi, np. w górnictwie na skutek odejścia od wydobywania węgla na rzecz pozyskiwania odnawialnych źródeł energii.

Zadanie 21. (0–1)

Wybrany przepis Kodeksu pracy

Art. 943. § 2. Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników.

Dz.U. 1974, nr 24, poz. 141, z późn. zm. (stan prawny na 16 marca 2020 r.).

Podaj przykład sytuacji stanowiącej mobbing w miejscu pracy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Metodę rozwiązywania konfliktów polegającą na wsparciu stron przez niezależnego eksperta w danej dziedzinie nazywamy

- A. mediacją.
- B. arbitrażem.
- C. negocjacjami.
- D. konsultacjami.

Zadanie 23. (0–1)

Jedną z zalet grupowego podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie jest występowanie efektu synergii.

Wyjaśnij znaczenie podanego terminu.

Efekt synergii – .....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 24. (0–1)

Pan Mirosław sporządził biznesplan własnego przedsiębiorstwa o następującej strukturze:

BIZNESPLAN PRZEDSIĘBIORSTWA MIROS

- Ogólna charakterystyka przedsiębiorstwa (dane o firmie)
- Misja, wizja firmy i podstawowe cele działalności (streszczenie projektu przedsiębiorstwa)
- Forma organizacyjno-prawna
- Dane o właścicielach (struktura własnościowa)
- Przedmiot działalności (profil i zakres działania firmy)
- Analiza rynku i plan marketingowy
- Charakterystyka świadczonych usług
- Działania promocyjne
- Zaopatrzenie w materiały i surowce, współpraca z dostawcami
- Struktura organizacyjna i plan zatrudnienia

W swoim dokumencie pan Mirosław nie uwzględnił kluczowego elementu biznesplanu.

Podaj, jaki to element.

.....

.....

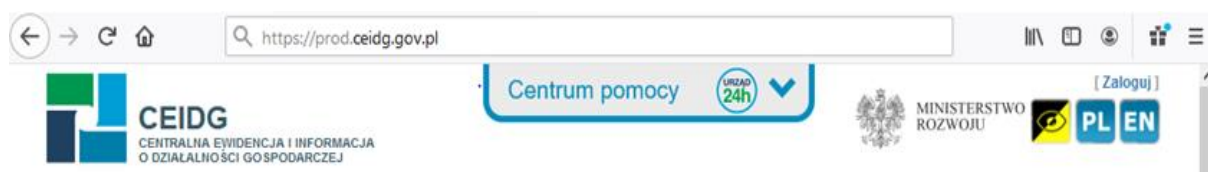
Zadanie 25. (0–1)

W ramach przygotowań do rozpoczęcia działalności gospodarczej związanej ze świadczeniem usługi naprawy komputerów, pan Jan przeprowadził analizę rynku lokalnego w zakresie popytu na usługi tego typu.

Zaznacz główny cel przeprowadzonej analizy.

- A. Określenie potrzeb potencjalnych klientów.
- B. Zbadanie działania potencjalnej konkurencji.
- C. Rozpoznanie rynku dostawców części komputerowych.
- D. Rozpoznanie wymagań związanych z zarejestrowaniem działalności gospodarczej.

Zadanie 26. (0–1)

Podaj dwa przykłady spraw, jakie przedsiębiorca może załatwić on-line, korzystając z portalu internetowego, którego zrzut ekranu zaprezentowano powyżej.

- .....
- .....

Zadanie 27. (0–1)

Uzupełnij zdania dotyczące rozmowy kwalifikacyjnej. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A lub B oraz C lub D, a także E lub F.

Osoba rekrutująca **A/B** pytać kandydata o światopogląd polityczny. Jednym z istotnych błędów popełnianych przez osoby ubiegające się o pracę jest **C/D**. W przypadku mężczyźn na rozmowę kwalifikacyjną należy przychodzić **E/F**.

A. ma prawo	B. nie ma prawa
C. spóźnianie się na rozmowę kwalifikacyjną	D. zadawanie pytań o wynagrodzenie
E. zawsze w garniturze	F. w stroju adekwatnym do wymagań w danym miejscu pracy

Zadanie 28. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Społeczną odpowiedzialnością biznesu jest

- A.** dążenie przedsiębiorstwa do osiągnięcia maksymalnych korzyści finansowych.
- B.** poszerzanie przez przedsiębiorstwo rynków zbytu.
- C.** dbałość przedsiębiorstwa o środowisko naturalne.
- D.** podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstwa.

Zadanie 29. (0–4)

Tekst 1. Fikcyjny opis sytuacji życiowej potencjalnego pracownika

Maria ma 20 lat. Po kilku latach przerwy w nauce, wynikającej z problemów zdrowotnych związanych z wadami wrodzonymi kręgosłupa, postanowiła zdać egzaminy eksternistyczne i uzyskać świadectwo ukończenia branżowej szkoły I stopnia w zawodzie kucharz. Kobieta mieszka z rodzicami i jest na ich utrzymaniu. Do jej codziennych obowiązków domowych należą: przygotowywanie listy zakupów, przygotowywanie posiłków dla całej rodziny, porządkowanie kuchni. Wykonuje to z należytą starannością.

Jednocześnie Maria podjęła decyzję o usamodzielnieniu się i podjęciu pracy zarobkowej. W niedalekiej przyszłości chce też wynająć mieszkanie. Gdy przeglądała oferty pracy, znalazła ogłoszenie, które ją zainteresowało (tekst 2.).

Tekst 2. Ogłoszenie o pracy

Szukasz firmy, która Cię doceni, da możliwość rozwoju i awansu?
Chcesz pracować z fajnymi ludźmi w zgranej ekipie?

Aktualnie poszukujemy kandydata na stanowisko **pracownik restauracji**.

Za co będziesz odpowiadać?

- przygotowywanie produktów (kanapek, sałatek, napojów, deserów) oraz obsługa urządzeń
- prace magazynowe, uzupełnianie zapasów
- sprzedaż produktów, obsługa kasy fiskalnej, kompletowanie i wydawanie zamówień
- prace porządkowe w sali, kuchni i na terenie wokół restauracji

Czego oczekujemy?

- otwartości i pozytywnego nastawienia do pracy
- aktualnych badań lekarskich (książeczka sanitarno-epidemiologiczna)

Co oferujemy?

- wynagrodzenie 3000 zł brutto
- elastyczny grafik
- pracę w miejscu, w którym ceni się atmosferę i wzajemne relacje.

Po miesiącu zdecydujemy, czy pasujesz do naszego zespołu.

Z najlepszymi podpiszemy umowę o pracę na czas nieokreślony.

29.1. Przeanalizuj podaną ofertę pracy i uzupełnij poniższy fragment analizy SWOT, pomocnej w podjęciu decyzji przez Marię. Podaj, jaką szansę stwarza kobiecie elastyczny grafik pracy oferowany przez potencjalnego pracodawcę.

Wpisz odpowiedź w wykropkowane miejsce w tabeli.

Wykorzystaj teksty 1. i 2.

Mocna strona (ang. <i>strength</i>)	S	Słaba strona (ang. <i>weakness</i>)	W
Np. <i>elastyczny grafik pracy</i>		Np. <i>charakter pracy – praca fizyczna</i>	
Szansa (ang. <i>opportunity</i>)	O	Zagrożenie (ang. <i>threat</i>)	T
Np.		Np. <i>wykonywanie przez Marię oferowanego zajęcia może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i higieny pracy</i>	

29.2. Sformułuj cztery argumenty – dwa potwierdzające szansę podaną przez siebie w zadaniu 29.1 oraz dwa dowodzące, że wykonywanie oferowanej pracy przez Marię może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i higieny pracy. Wykorzystaj podane informacje (teksty 1. i 2.).

Szansa – argumenty: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zagrożenie – argumenty: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 12. Efektywne uczestniczenie w pracy zespołowej, z wykorzystaniem umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej [...].	I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający: 2) rozumie rolę umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej jako elementu postawy przedsiębiorczej oraz stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej we współdziałaniu z innymi uczestnikami rynku.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Przykład 1. Zwrócenie się w stronę rozmówcy i utrzymywanie z nim kontaktu wzrokowego.

Uzasadnienie – daje to poczucie, że obdarzamy rozmówcę uwagą i że swoje słowa kierujemy bezpośrednio do niego.

Przykład 2. Oszczędna gestykulacja.

Uzasadnienie – może podkreślać wagę i znaczenie wypowiadanych kwestii.

Przykład 3. Kiwanie głową oraz/lub potakiwanie.

Uzasadnienie: wyraża aprobujące stanowisko strony i dowodzi, że zgadzamy się z rozmówcą.

Przykład 4. Szczery uśmiech.

Uzasadnienie – pokazuje, że obdarzamy rozmówcę sympatią i szacunkiem oraz że jesteśmy mu życzliwi.

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający: 6) charakteryzuje podmioty gospodarki rynkowej [...], określa zależności między nimi, rozróżnia struktury rynkowe: [...] oligopol [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Oligopol to sytuacja, gdy na rynku danego produktu (homogenicznego) działa tylko kilku dużych producentów, z których każdy ma znaczny udział swojej produkcji w rynku. Decydują oni samodzielnie o tym, ile produktów zostanie wprowadzonych na rynek oraz jaka będzie ich cena. W swoich decyzjach jednak uwzględniają możliwe strategie swoich dużych konkurentów.

Przykładowo, jeśli jeden oligopolista będzie chciał ustalić na swój produkt zbyt wysoką cenę, aby uzyskać ponadprzeciętne zyski, może spotkać się z odpowiedzią swoich dużych konkurentów w postaci tzw. wojny cenowej. Zbyt wysoka cena jednego oligopolisty generuje bowiem niższy popyt i zawęża rynek, a konkurenci też chcą przecież sprzedawać swoje produkty. Dlatego też w takiej sytuacji solidarnie obniżają cenę na rynku poniżej kosztów izbyt zachłanny oligopolista zostaje ukarany, w wyniku czego ponosi stratę.

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający: 4) na tle cech gospodarki nakazowo-rozdzielczej (centralnie planowanej) wykazuje zalety gospodarki opartej na mechanizmie rynkowym, doceniając fundamentalne wartości, na jakich się opiera (wolność gospodarcza, prywatna własność).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

D

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 3) rozróżnia formy oszczędzania i inwestowania [...]

4. Odpowiedzialne gospodarowanie pieniędzmi, analizowanie, ocenianie [...] usług finansowych oraz inwestowanie kapitału [...].	
--	--

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Wydatek konsumpcyjny – czynsz za mieszkanie, wydatki na żywność, opłata za energię, wodę, gaz, abonament telefoniczny, zakup lodówki.

Wydatek inwestycyjny – czesne za studia, oszczędzanie na emeryturę, kurs prawa jazdy, kurs nauki języka obcego, kurs komputerowy.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości.</p> <p>2. Rozumienie istoty przedsiębiorczości oraz poznanie jej roli w gospodarce i życiu człowieka.</p> <p>3. Wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej, powiązań między jej podmiotami [...].</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.</p> <p>3. Podejmowanie przemyślanych decyzji na podstawie wskaźników ekonomicznych oraz samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce.</p>	<p>I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający: 7) wyjaśnia prawo popytu i podaży [...] oraz charakteryzuje czynniki wpływające na popyt i podaż.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości.</p> <p>4. Zaznajomienie się z prawami i instytucjami chroniącymi konsumenta.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.</p> <p>3. Podejmowanie przemyślanych decyzji na podstawie wskaźników ekonomicznych oraz samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce.</p>	<p>I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający:</p> <p>11) posługując się prawami przysługującymi konsumentom, określa drogę ich egzekwowania, w tym zasady składania reklamacji.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

P P F

Zadanie 7. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.</p> <p>9. Analizowanie otoczenia przedsiębiorstwa, w tym rynku, na którym przedsiębiorstwo działa.</p>	<p>I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający:</p> <p>9) wyróżnia podstawowe źródła wpływów i kierunki wydatków budżetu państwa oraz wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie gospodarki.</p>

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Deficyt budżetowy to ujemne saldo w budżecie państwa, czyli sytuacja, gdy wydatki państwa poniesione w jednym roku są większe niż jego dochody uzyskane w tym samym roku.

Dług publiczny to suma deficytów budżetowych z poszczególnych lat, stanowiących sumę bieżących zobowiązań państwa wobec innych podmiotów, takich jak instytucje finansowe lub inne państwa, z tytułu m.in. emisji obligacji skarbowych.

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 5. Rozumienie roli pieniądza i rynków finansowych w gospodarce, funkcjonowaniu przedsiębiorstw i życiu człowieka. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 16) jest świadomy, że należy korzystać z różnorodnych i wiarygodnych źródeł informacji przed podjęciem decyzji finansowych. IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający: 9) zbiera, analizuje i prezentuje informacje o rynku, na którym działa przedsiębiorstwo.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Wzrost cen surowców – inflacja podażowa.

Wzrost dochodów konsumentów – inflacja popytowa.

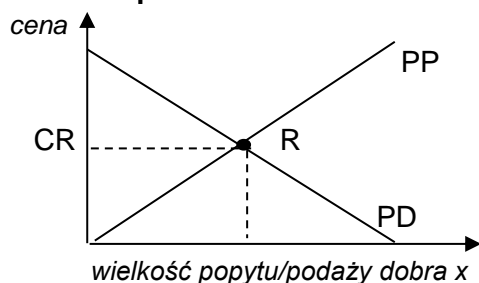
Zadanie 9. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości. 2. Rozumienie istoty przedsiębiorczości oraz poznanie jej roli w gospodarce i życiu człowieka. 3. Wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością. 3. Podejmowanie przemyślanych decyzji na podstawie wskaźników ekonomicznych oraz samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce.	I. Gospodarka rynkowa [...] Zdający: 7) wyjaśnia prawo popytu i podaży, posługując się wykresami uwzględniającymi zmianę ceny, oraz charakteryzuje czynniki wpływające na popyt i podaż.

9.1.**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna – zaznaczenie na wykresie wszystkich danych wskazanych w poleceniu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź**9.2.****Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Równowaga rynkowa oznacza sytuację, w której przy danej cenie rynkowej wielkość popytu zrównuje się z wielkością podaży. Na rynku nie występują ani nadwyżki, ani niedobory – zarówno po stronie popytu, jak i podaży.

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza 6. Poznanie rodzajów podatków, ich wpływu na budżety państwa, przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 9) identyfikuje rodzaje podatków według różnych kryteriów oraz wyjaśnia ich wpływ na gospodarkę kraju, przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B

Zadanie 11. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 3. Wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej, powiązań między jej podmiotami oraz poznanie roli państwa w procesach gospodarczych. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 9. Analizowanie otoczenia przedsiębiorstwa, w tym rynku, na którym przedsiębiorstwo działa.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 16) jest świadomy, że należy korzystać z różnorodnych i wiarygodnych źródeł informacji przed podjęciem decyzji finansowych. IV. Przedsiębiorstwo [...]. Zdający: 9) zbiera, analizuje i prezentuje informacje o rynku, na którym działa przedsiębiorstwo.

11.1.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Ropa naftowa jest jednym z najważniejszych nośników energii, szczególnie w transporcie (lotniczym, morskim, lądowym). Transport jest ważnym ogniwem każdego procesu produkcyjnego, dlatego cena ropy naftowej w sposób naturalny i proporcjonalnie do udziału transportu w łańcuchu produkcyjnym danego produktu finalnego wpływa na jego końcową cenę.

11.2.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Przykład 1. Wzrost ceny ropy naftowej może prowadzić do wzrostu cen biletów lotniczych.

Przykład 2. Spadek cen ropy naftowej może prowadzić do obniżki lub stabilizacji cen produktów rolniczych.

Zadanie 12. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości. 5. Rozumienie roli pieniądza i rynków finansowych w gospodarce, funkcjonowaniu przedsiębiorstw i życiu człowieka.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 1) omawia funkcje i formy pieniądza oraz jego obieg w gospodarce.

II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 5. Podejmowanie niezależnych, odpowiedzialnych decyzji finansowych w odniesieniu do własnych zasobów.	
---	--

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C

Zadanie 13. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 4. Odpowiedzialne gospodarowanie pieniędzmi, analizowanie, ocenianie i świadome korzystanie z usług finansowych oraz inwestowanie kapitału z wykorzystaniem wiedzy na temat praw klienta usług finansowych. 5. Podejmowanie niezależnych, odpowiedzialnych decyzji finansowych w odniesieniu do własnych zasobów.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 3) rozróżnia formy oszczędzania [...], ocenia je z punktu widzenia ryzyka i przewidywanych zysków oraz przeprowadza symulowaną inwestycję w wybraną formę; 8) analizuje oferty usług banków [...] lokat terminowych [...], uwzględniając realną stopę procentową [...]

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna, zawierająca obliczenia i wyniki końcowe podane w odpowiedzi.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca obliczenia i wyniki końcowe, ale bez zapisania ich w odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obliczenia:

Uwaga: Obliczenia procentu składanego związanego z kapitalizacją odsetek mogą być wykonane w różny sposób.

Sposób 1.

Stosujemy ogólny wzór: $L = K \times (1+r)^n$

gdzie:

L – końcowy kapitał z odsetkami

K – początkowy (pierwszy) wkład

r – stopa procentowa

n – liczba lat oszczędzania,

a zatem: $10\ 000\ \text{zł} \times (1 + 0,04)^2 = 10\ 816\ \text{zł}$

Sposób 2.

Wkład początkowy – 10 000 zł

Odsetki w pierwszym roku oszczędzania: $10\ 000\ \text{zł} \times 4\% = 400\ \text{zł}$

Kapitał po pierwszym roku oszczędzania: $10\ 000\ \text{zł} + 400\ \text{zł} = 10\ 400\ \text{zł}$

Odsetki w drugim roku oszczędzania: $10\ 400\ \text{zł} \times 4\% = 416\ \text{zł}$

Kapitał po drugim roku oszczędzania: $10\ 000\ \text{zł} + 400\ \text{zł} + 416\ \text{zł} = 10\ 816\ \text{zł}$, w tym odsetki – 816 zł.

Sposób 3.

Rok 1. $10\ 000\ \text{zł} + 10\ 000\ \text{zł} \times 4\% = 10\ 000\ \text{zł} + 400\ \text{zł} = 10\ 400\ \text{zł}$

Rok 2. $10\ 400\ \text{zł} + 10\ 400\ \text{zł} \times 4\% = 10\ 400\ \text{zł} + 416\ \text{zł} = 10\ 816\ \text{zł}$

Poprawna odpowiedź końcowa:

Kwota uzyskana z lokaty: 10 816 zł, w tym odsetki 816 zł.

Zadanie 14. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością. 4. Odpowiedzialne gospodarowanie pieniędzmi, analizowanie, ocenianie i świadome korzystanie z usług finansowych [...] z wykorzystaniem wiedzy na temat praw klienta usług finansowych.	II. Rynek finansowy: pieniądź i jego obieg, instytucje rynku finansowego, formy inwestowania [...]. Zdający: 8. analizuje oferty usług banków komercyjnych i spółdzielczych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakresie [...] kredytów i pożyczek [...]. 13) krytycznie analizuje przykładową umowę kredytu lub pożyczki.

Zasady oceniania

2 pkt – cztery poprawne odpowiedzi.

1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

K, P, K, P

Zadanie 15. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 7. Dostrzeganie znaczenia ubezpieczeń w działalności gospodarczej i życiu człowieka. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.	II. Rynek finansowy [...] Zdający: 12) charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń według różnych kryteriów i porównuje oferty zakładów ubezpieczeń na przykładzie ubezpieczenia [...] pojazdów mechanicznych.

2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	
---	--

Zasady oceniania

1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

OC – obowiązkowe

AC – dobrowolne

NW – dobrowolne

Zadanie 16. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 4. Odpowiedzialne gospodarowanie pieniędzmi, analizowanie, ocenianie i świadome korzystanie z usług finansowych oraz inwestowanie kapitału [...]. 5. Podejmowanie niezależnych, odpowiedzialnych decyzji finansowych w odniesieniu do własnych zasobów.	II. Rynek finansowy: pieniądz i jego obieg, instytucje rynku finansowego, formy inwestowania [...]. Zdający: 8. analizuje oferty usług banków komercyjnych i spółdzielczych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakresie [...] kredytów i pożyczek [...]. 13) krytycznie analizuje przykładową umowę kredytu lub pożyczki.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna, zawierająca obliczenia i wyniki końcowe oraz rozstrzygnięcie podane w odpowiedzi.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca obliczenia i wyniki końcowe, ale bez rozstrzygnięcia zapisanego w odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obliczenia:

Porównujemy RRSO obydwu banków.

RRSO Banku B wynosi 8,5%.

Obliczamy RRSO Banku A:

RRSO = całkowity roczny koszt pożyczki: wysokość pożyczki

Całkowity roczny koszt pożyczki w banku A = $5000 \text{ zł} \times 4\% + 300 \text{ zł} = 200 \text{ zł} + 300 \text{ zł} = 500 \text{ zł}$

RRSO Banku A = $500 \text{ zł} : 5000 \text{ zł} = 10\%$

Poprawna odpowiedź:

Korzystniejsza finansowo ofertą dla pani Katarzyny jest oferta banku B.

Zadanie 17. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością. 13. Rozpoznawanie działań etycznych i nieetycznych w życiu gospodarczym oraz przejawów społecznej odpowiedzialności biznesu.	III. Rynek pracy [...] Zdający: 13) [...] ocenia zachowania etyczne i nieetyczne zarówno pracodawcy, jak i pracowników, oraz rozpoznaje [...] konsekwencje zatrudniania bez umowy.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C

Zadanie 18. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością. 8. Rozróżnianie skutków wynikających z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy oraz wykonywania czynności na podstawie umów cywilnoprawnych i analizowanie przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy [...]	III. Rynek pracy [...] Zdający: 8) rozróżnia formy zatrudnienia i rodzaje umów o pracę, określa korzyści z wyboru konkretnej formy i umowy [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

D

Zadanie 19. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 7. Analizowanie oferty rynku pracy, sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, dokonywanie autoprezentacji oraz korzystne prezentowanie się podczas rozmowy kwalifikacyjnej.	III. Rynek pracy [...] Zdający: 6) opracowuje dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Informacja zawarta w CV – posiadam dyplom technika elektryka i pracowałem 5 lat w firmie budowlanej, odpowiadając za montaż instalacji elektrycznych w obiektach.

Informacja zawarta w liście motywacyjnym – mam uzdolnienia artystyczne, które konsekwentnie rozwijałam, ponadto zawsze marzyłam o tym, aby pracować w firmie projektującej kreacje tworzące nowe trendy w modzie.

Zadanie 20. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Wiedza. 1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości 8. Rozumienie funkcjonowania rynku pracy, zasad aktywnego poszukiwania pracy, przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej, poznanie praw oraz obowiązków pracownika i pracodawcy. II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.	III. Rynek pracy [...] Zdający: 2) wyjaśnia mechanizm popytu i podaży na rynku pracy oraz identyfikuje czynniki wpływające na równowagę na rynku pracy.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

D

Zadanie 21. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.</p> <p>13. Rozpoznawanie działań etycznych i nieetycznych w życiu gospodarczym oraz przejawów społecznej odpowiedzialności biznesu.</p>	<p>III. Rynek pracy [...] Zdający:</p> <p>13) [...] ocenia zachowania etyczne i nieetyczne zarówno pracodawcy, jak i pracowników, oraz rozpoznaje przejawy mobbingu [...].</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Pracodawca od miesiąca zachowuje się wobec jednej z pracownic niegrzecznie, gnębi ją, wyzywa, przydziela pracę, której jej współpracownicy nie chcą wykonywać, straszy, że wyrzuci ją z pracy. Z tego powodu pracownica ta zaczęła leczyć się na depresję.

Zadanie 22. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>2. Stosowanie w praktyce kluczowych pojęć związanych z przedsiębiorczością.</p> <p>12. Efektywne uczestniczenie w pracy zespołowej, z wykorzystaniem umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, oraz wdrażanie zasad skutecznego przywództwa w organizacji.</p>	<p>IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający:</p> <p>11) stosuje zasady pracy zespołowej, wyjaśnia rolę oraz identyfikuje cechy dobrego lidera i wykonawcy.</p> <p>17) wyjaśnia zasady skutecznych negocjacji, uwzględniając strategię „wygrana-wygrana” [...].</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A

Zadanie 23. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości.</p> <p>2. Rozumienie istoty przedsiębiorczości oraz poznanie jej roli w gospodarce i życiu człowieka.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>12. Efektywne uczestniczenie w pracy zespołowej, z wykorzystaniem umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, oraz wdrażanie zasad skutecznego przywództwa w organizacji.</p>	<p>III. Rynek pracy [...] Zdający:</p> <p>12) przedstawia zasady dobrej organizacji oraz bezpieczeństwa i higieny pracy na przykładzie konkretnego stanowiska.</p> <p>IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający:</p> <p>11) stosuje zasady pracy zespołowej, wyjaśnia rolę oraz identyfikuje cechy dobrego lidera i wykonawcy.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Efekt synergii oznacza, że w wyniku współpracy, czyli pracy zespołowej, powstają dodatkowe korzyści i efekty, które sprawiają, że końcowy wynik pracy zespołu jest większy niż gdyby praca była wykonywana oddzielnie i indywidualnie przez poszczególnych pracowników.

Efekt synergii często jest obrazowany jako pozornie nielogiczne równanie: $2+2=5$. Odczytuje się je w ten sposób, że współpraca w zespole czterech pracowników daje lepsze efekty, niż suma ich działań indywidualnych.

Zadanie 24. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>1. Posługiwanie się elementarnymi pojęciami z zakresu podstaw przedsiębiorczości.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>10. Projektowanie działań w zakresie zakładania własnego przedsiębiorstwa lub podejmowania innych przedsięwzięć o charakterze społeczno-ekonomicznym.</p> <p>11. Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.</p>	<p>IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający:</p> <p>2) [...] przedstawia strukturę biznesplanu oraz objaśnia poszczególne jego elementy.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Brakuje zapisu: *Plan finansowy* lub *Analiza finansowa*.

Zadanie 25. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 1. Wyszukiwanie informacji z różnych źródeł, ich selekcja i analizowanie. 9. Analizowanie otoczenia przedsiębiorstwa, w tym rynku, na którym przedsiębiorstwo działa. 11. Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.	IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający: 9) zbiera, analizuje i prezentuje informacje o rynku, na którym działa przedsiębiorstwo.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A

Zadanie 26. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 10. Projektowanie działań w zakresie zakładania własnego przedsiębiorstwa lub podejmowania innych przedsięwzięć o charakterze społeczno-ekonomicznym. 11. Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.	IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający: 7) przedstawia procedury związane z rejestracją indywidualnej działalności gospodarczej i jej likwidacją.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Założenie firmy – rejestracja działalności gospodarczej.

Zgłoszenie płatnika składek ZUS.

Zgłoszenie dot. nadania numeru REGON.

Zawieszenie/wznowienie/zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej.

Oświadczenie o wyborze formy opodatkowania podatkiem PIT.

Znalezienie informacji o innych firmach (np. działających w tej samej branży).

Zadanie 27. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>8. Rozumienie funkcjonowania rynku pracy, zasad aktywnego poszukiwania pracy, przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej, poznanie praw oraz obowiązków pracownika i pracodawcy.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>7. Analizowanie oferty rynku pracy, sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, dokonywanie autoprezentacji oraz korzystne prezentowanie się podczas rozmowy kwalifikacyjnej.</p>	<p>III. Rynek pracy [...] Zdający:</p> <p>7) przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej [...] oraz dostrzega podstawowe błędy popełniane podczas rozmowy.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

B C F

Osoba rekrutująca B. nie ma prawa pytać kandydata o światopogląd polityczny.

Jednym z istotniejszych błędów popełnianych przez osoby ubiegające się o pracę jest

C. spóźnianie się na rozmowę kwalifikacyjną.

W przypadku mężczyzn na rozmowę kwalifikacyjną należy przychodzić F. w stroju adekwatnym do wymagań w danym miejscu pracy.

Zadanie 28. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>13. Rozpoznawanie działań etycznych i nieetycznych w życiu gospodarczym oraz przejawów społecznej odpowiedzialności biznesu.</p> <p>III. Kształtowanie postaw.</p> <p>5. Przyjmowanie postaw patriotyzmu</p>	<p>IV. Przedsiębiorstwo [...] Zdający:</p> <p>18) rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie [...] oraz rozumie istotę i cele społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.</p>

<p>gospodarczego, rozumianego jako odpowiedzialność konsumentów i ludzi biznesu za dobrobyt gospodarczy i społeczny kraju.</p> <p>11. Przyjmowanie postaw etycznych, społecznej solidarności i odpowiedzialności w życiu gospodarczym.</p>	
--	--

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C

Zadanie 29. (0–4)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Wiedza.</p> <p>8. Rozumienie funkcjonowania rynku pracy, zasad aktywnego poszukiwania pracy [...], poznanie praw oraz obowiązków pracownika i pracodawcy.</p> <p>II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce.</p> <p>7. Analizowanie oferty rynku pracy, sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, dokonywanie autoprezentacji oraz korzystne prezentowanie się podczas rozmowy kwalifikacyjnej.</p> <p>III. Kształtowanie postaw.</p> <p>2. Korzystanie z szans pojawiających się na rynku, podejmowanie inicjatywy, pomysłowość oraz zdolność do pokonywania barier wewnętrznych i zewnętrznych.</p>	<p>III. Rynek pracy [...] Zdający:</p> <p>3) rozpoznaje motywy aktywności zawodowej człowieka oraz analizuje szanse i możliwości rozwoju własnej kariery zawodowej, dostrzegając rolę procesu uczenia się przez całe życie;</p> <p>5) analizuje własne kompetencje i możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego [...] oraz znalezienia pracy na rynku lokalnym [...].</p>

Zasady oceniania

4 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna, zawierająca pięć elementów odnoszących się do każdego z poleceń, tj. określenie szansy, podanie dwóch argumentów potwierdzających podaną szansę oraz sformułowanie dwóch argumentów dotyczących podanego w zadaniu zagrożenia.

3 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca cztery elementy.

2 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca trzy elementy.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca dwa elementy.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Szansa

Możliwość wykonywania przez Marię pracy w różnych terminach, w różnym natężeniu, w różnych godzinach.

LUB

Udział Marii w ustalaniu grafiku pracy.

Argumenty:

(1) Maria może uzgodnić z pracodawcą, w jakie dni i w jakich godzinach może pracować. To tworzy dobrą atmosferę pracy, podnosi motywację, bo pracownik wie, że sporo od niego zależy.

(2) Dzięki temu Maria może też doskonalić umiejętności planowania strategicznego, negocjowania, a nawet perswazji.

(3) Wszystko to pozwoli jej tak zaplanować grafik, by praca nie kolidowała z nauką do egzaminów.

(4) Możliwość elastycznego planowania pracy pozwoli jej też należycie wypoczywać, gdyż ze względu na chorobę Maria nie winna się przemęczać i zbyt długo pracować w pozycji stojącej.

Zagrożenie

Wykonywanie przez Marię oferowanego zajęcia może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i higieny pracy.

Argumenty:

Wykonywanie przez Marię oferowanej pracy może stanowić zagrożenie, gdyż

(1) wielogodzinne stanie na nogach, dźwiganie ciężarów, schylenie się itp. nie jest wskazane dla osób z chorobami kręgosłupa.

(2) Dlatego może ona nie podołać wymaganiom stawianym przez pracodawcę.

(3) Maria może też nie uzyskać zgody lekarza specjalisty ds. medycyny pracy na wykonywanie tego zajęcia.

(4) Ewentualne wykonywanie jej przez Marię może też zagrażać bezpieczeństwu klientów, gdyż prawdopodobieństwo tego, że z powodu nagłego bólu kręgosłupa np. straci równowagę i wyleje na kogoś gorącą kawę, jest większe w przypadku Marii niż w przypadku innych pracowników restauracji.

(5) Choroba Marii zwiększa też prawdopodobieństwo częstych absencji chorobowych lub wystąpienia wypadku przy pracy, co dla pracodawcy może być czynnikiem decydującym o jej niezatrudnieniu lub nieprzedłużeniu umowy o pracę ponad okres próbny jednego miesiąca.